

GLAS GORENJSKE

Za dvig življenjske ravni

Prišel je čas, ko ugotavljajo moramo na vsak način povečati prejemke, predvsem visoko kvalificiranim delavcem. Podjetje ne more in tudi ne sme biti v bodoče več socialna ustanova.

Do kakšnih naravnost smegnih absurdov nas je privedel stari način nagrajevanja, nam pove naslednji primer nekega strokovnjaka v Železarni, ki je dobil, potem ko mu je zaradi svoje požrtvovalnosti in strokovne sposobnosti uspelo povečati proizvodnjo obrata za približno 3.000 ton jekla, nagrado izkazano in določeno po tarifnem pravilniku v znesku 300 dinarjev! Da to ni prav nobena vzpodbuda za večjo požrtvovalnost, ki bi povečala produktivnost, je več kot jasno.

Pri sestavi novih tarifnih pravilnikov moramo najprej oceniti vsa delovna mesta v podjetju in nato določiti ustreznih kvalifikacijskih sestav delovnih mest ter na osnovi tega določiti ustreerne prejemke. Jasno je, da moramo tehničnemu vodstvu podjetja zagotoviti tisto mesto v proizvodnem procesu, ki mu dejansko pripada. Tudi direktor je tista oseba v podjetju, kateremu moramo pripoznati položaj, ki mu pripada ne je zato, ker je odgovoren za nemoteni potek proizvodnega procesa v podjetju, temveč tudi zato, ker mora paziti in bedit nad delom in rastjo celotnega kolektiva.

Dejstvo je, da je v naših proizvodnih silah še dosti moči, katere lahko sprostimo in s katerimi lahko dosežemo začeleni cilj. Najosnovnejši vzrok, ki je zaviral nadaljnji porast delovne storilnosti, je prav sistem nagrajevanja v gospodarstvu, o katerem se v zadnjem času takoliko govori in piše, še več pa ugiba.

V dosedanjih razpravah o novem plačnem sistemu pa smo lahko opazili dve težnji: nekateri pojmejo nov način nagrajevanja, ki ga nakazuje uredba, katero je sprejel Zvezni izvršni svet na popolnoma administrativnem način in ne skušajo najti v njegih bistvenih elementih, ki bodo pripomogli k reševanju problemov, ki jih hčemo urediti. Druga prav tako nepravilna in politično zgredena skrajnost pa se zrcali v nekaterih anarchističnih pojmovanjih novega plačnega sistema. Tako nekateri misijo, da se bodo plače vsem enako povečale, še več, da bodo lahko predvsem višje kvalificirani delavec izsiljevali podjetja, v katerih so zaposleni.

Ker nam je jasno, kaj hočemo doseči z novim plačnim sistemom, je tudi povsem razumljivo, da moramo preiti na tak sistem nagrajevanja delavcev, ki bo zagotovil zaslužek po delovnem učinku. Priznati moramo, da nekaterim še ni popolnoma jasen način, kako bomo to izvedli.

Vedina delavcev je mnenja, da se bodo prejemci z novim plačnim sistemom močno povečali. Tako gledanje na nov plačni sistem pa je nepravilno in celo škodljivo. Ce bi to storili, ne bi dosegli uspeha, ki si ga želimo. Uredba sicer govori, da lahko Okrajni ljudski odbor povečajo lanskotični plačni sklad za 5 odstotkov. Toda uredba tudi pravi, da se lahko iz isti odstotek plačni sklad podjetja zmanjša. Zato bodo delavci zmanjša. Zato bodo moralni ljudski odbori individualno pregledati vsako gospodarsko organizacijo, če je le-ta upravičena, da se ji odobri počevanje plačnega sklada. Ce bo podjetje dobilo omenjenih 5 odstotkov, pa jih bo moralo v lastnem interesu uporabiti predvsem za povečanje prejemkov in ustvarjanje pravilenega razmerja v prejemkih kvalificiranega oziroma visoko kvalificiranega ter nekvalificiranega dela.

S tem v zvezi se že pojavljajo težki, da bomo dali spet več tistim, ki imajo že sedaj višje plače od navadnih delavcev. Tako gledanje, ki je še vedno zakoreninjeno v naši miselnosti, moramo na vsak način izkoristiti. Na plače moramo gledati s takega stališča, da so v vsakem primeru ekonomsko utemeljene in da ustrezajo opravljenemu delu. Ce bomo stvari tako postavili, bomo ugotovili, da

(Nadaljevanje na 2 strani)

PO DVEH IN POL MESECIH SPET V DOMOVINI

II. februarja je predsednik republike tovariš Tito stopil na domača tla

Predsednik Tito se je 11. februarja vrnil s svoje zgodovinske poti po deželah nove Azije. V mirni vožnji je ob 9. uri zjutraj Galeb pristal ob pomolu »29. november« na Reki. Predsednika Tita je v radostnim nadvišenjem pozdravilo nad 100 tisoč ljudi iz Reke, okolice in tudi iz Slovenije, na pomolu pa so ga sprejeli mnogi naši ugledni državni in politični voditelji.

Tito je spet med nami, v svoji domovini. Prispev je iz daljnih azijskih dežel, Indije in Burme. Prinesel nam je tople pozdrave prijateljskih narodov, ki so nam dragi najbolj zato, ker žele prav tisto, kar želimo tudi mi: mir, neodvisnost in svobodo.

Zelo prisrčno je bilo snidenje predsednika s skupino pionirjev osnovne šole iz Zameta na Reki. Pionirji so predsedniku Titu pisali že v Indijo in ga prosili, naj jim prinese kokosove orehe in sadike palme. Tovariš Tito Jim je ustregel, za kar so se mu pionirji najlepše zahvalili.

Po slovesu s pionirji je predsednik Tito odšel na častno tribuno, kjer ga je pozdravil predsednik reškega mestnega odbora in nato najavil zbrani množici pozdravni govor pred-

Tako po pristanku na Reki Tito zapušča »Galeba«

je predsednik Tito poudaril, da zavezniki z Indijo in Burmo sednika Tita. V svojem govoru je njegov obisk utrdil iskreno ter prispeval k utrditvi miru

in sodelovanja, osnovnima načeloma naše politike, ki se tudi v bodoče ne bo spremeni.

Ta dan je predsednik Tito prebil v Opatiji, zvečer pa se je s posebnim vlakom odpeljal proti Zagreb in Beograd. Med vožnjo ga je na vseh železniških postajah in ob železniških progah pozdravljalo na tisoče ljudi. V Beogradu se je predsednik Tito, odkar je vrnitvi iz Indije in Burme stopil na domača tla, tretjič obrnil na ljudstvo z govorom, ki so ga Beograjdanci sprejeli enako karor ga je pred njimi sprejelo prebivalstvo Reke ter 250.000 Zagrebanov.

Predsednik Tito je v Beogradu svoj pozdravni govor zaključil tako: »Naše poslanstvo s tem še ni prenehalo, marveč bomo tudi v prihodnje storili vse, kar moremo. Zahvaljujem se našim narodom, katerih vse podpore smo bili deležni na vsakem koraku. Ta veličasten sprejem in dobrodošlice, ki so nam jih izrekli od Reke do Beograda, dokazujejo, da naši narodi stojijo za nami glede naše zunanjne politike, da ne vidijo boljše poti od te, ki smo jo ubrali. Zato se jim zahvaljujem v imu želj mnogo sreče v njihovem napornem in ustvarjalnem delu za upoštavitev njihove srečnejše in boljše bodočnosti.«

Konec govora je množica sprejela z navdušenim vzklikanjem in dolgotrajnim odobravanjem, nakar se je predsednik Tito s soprogo odpeljal domov.

Naša domovina je pozdravila svojega Tita tako, kakor je tuji zaslužil. Hvaležna mu je za veliko delo, ki ga je tokrat opravil, za delo, ki je dvignilo ugled naše dežele v svetu. Naša dežela pa bo od srca pozdravila kot svoja velika prijatelja tudi velika graditelja miru, ministrskega predsednika Nehruja in ministrskega predsednika U Nuja, ki bosta prišla med nas, pozdravila ju bo tako, kakor so njeni ljudje sprejeli našega predsednika.

Vid Stempihar

22.250 zavarovancev

brez potrebne zdravstvene pomoči

Zbori volivev o zdravstveni službi - Kranju je Zdravstveni dom nujno potreben, samo sredstev ni

Pretekli teden so bili v Kranju zaključeni zbori volivev, na katerih so volivci razpravljali tudi o potrebi Zdravstvenega doma v Kranju. Prav v vseh volilnih enotah so ugotovili, da je Kranju zdravstveni dom nujno potreben.

Objektivni ekonomski pogoji so onemogočili vsporedni razvoj zdravstvene službe z naraščajočo industrializacijo in posledica tega je bila, da je zdravstvena služba zelo zaostala.

S preselitvijo nekaterih najbolj potrebnih ambulant poliklinične službe v zdravstveni provizorij pa problem zdravstvene službe še daleč ni rešen. Izboljšali so se sicer delovni pogoji posameznih ambulant, prav tako bolniki čakajo v lepih čakalnicah, urejena je dnevna in nočna dežurna služba itd.

Vendar da razširitev nujnih specialističnih ambulant zdravstvenih delavcev niso ničesar pridobil.

Problem zdravstvene službe je vedno bolj pereč. To nam lepo povedo tudi številke. V Kranju je 22.250 zavarovancev in je lani od tega števila 17.455 za-

varovancev izgubilo 393.569 delovnih dni.

Zavod za socialno zavarovanje je za te ljudi izdal skoraj 79 milijonov dinarjev.

Na specjalne preglede je bilo lani poslanih 7000 zavarovancev, zanje je bilo izplačanih 12.780.000 dinarjev dnevnic.

Pri tem moramo upoštevati, da je bila la-

nji dnevnični 100 dinarjev, letos pa je zvišana na 600 dinarjev.

Z razvito specialistično službo bi Zavod za socialno zavarovanje letno prihranil okoli 4.5

milijona dinarjev, z znihanjem števila oskrbnih dni v bolniči pa kar 30.320.000 dinarjev.

Poleg vsega tega naštetelega pa manjka v Kranju nič manj kot osem zdravnikov samo za mestno prebivalstvo.

Ti bežni podatki nam kažejo resno potrebo po nadaljevanju

del v Zdravstvenem domu na Zlatem polju.

Številke so točne in dovolj povedo. Poleg naštete-

lja bodo lahko želi vedno večje go-

sposredno upseghe, ki bodo ne-

posredno pripomogli k stabilizaciji našega gospodarstva in

ker bi bilo vsako odlašanje nadaljevanja gradnje socialna in materialna škoda.

Na koncu pa še nekaj o »bo-

gatem« Kranju. Ze v eni prej-

šnjih številk smo ugotovili, da

imajo vse slovenske pokrajine

svoje revije, le Gorenjska ne.

Prav isto velja za bolnišnice.

Bolnišnice imajo danes še mno-

ga manjša mesta kot je »bo-

gat« Kranj.

Republiški zavod za socialno

zavarovanje je v preteklem le-

tetu zabeležil nekaj višok fi-

nančnih sredstev ter je pri-

praviljen dati Zavodu za social-

no zavarovanje v Kranju 30

milijonov dinarjev za gradnjo

pod pogojem, da je prav toliko

prispeva tudi LOMO Kranj.

Tak predlog je slej ko prej ču-

den in nerazumljiv ter diši po

izsiljevanju, poleg tega pa še

vedno kaže na že zdavnaj za-

starelo prepričanje, da je Kranj

zbogato mesto.

Brez dvoma bi tudi LOMO

Kranj priskočil na pomoč s

sredstvi, vendar v takih višini,

kot jo postavlja republiški Za-

vod za socialno zavarovanje

prav gotovo ne, ker preprosto

nima kje vzeti sredstev. Ce že

republiški ZSZ postavlja po-

goj, da mora LOMO Kranj tudi

prispeti 30 milijonov, potem

občina z isto pravico pove, da

je isto vsoto denarja že pri-

spevala v preteklem letu.

Zdravstveni dom v Kranju ne

bi bil izključno samo mestna

ustanava, temveč bi v njegovo

delovno področje spadala vse

kranjska komuna, vključno tu-

di cerkljanska, torej od Jezer-

skoga preko Gorič to Smled-

nika. Torej teritorij, ki je daleč

nad trenutno finančno zmogljivostjo mestne občine. Zaradi

tega bi bilo prav, da bi republiški

Zavod za socialno zavarovanje

to uvidel in svojih 30 milijonov ne pogojil s tem, da

mora prav toliko prispeti tu-

daj kranjska občina. Z razumevanjem in uvidevnostjo se bo

moral tudi ta problem rešiti.

Toliko o nagradah za danes. V prihodnji številki pa ne po-

zabite ponovno pogledati in prebrati, kakšne

Protifašistična zveza sovjetske mladine je obvestila Nacionalno zvezo britanskih študentov, da ne namerava podaljšati dogovora o izmenjavi študentov med obema deželama. Akcija se je začela lani, ko so skupine angleških študentov obiskale SZ, njihovi sovjetski kolegi pa Anglijo.

**ZAPLENJENE
POLJSKE LADJE**

Varšavski radio je poročal, da je poljska vlada ponovno poslala ameriški vlad protestno noto, v kateri zahteva, naj takoj izpuste dve poljski tovorni ladji in njih posadki, ki so ju kuomintanske oblasti zadržale na Formozi. Obe ladji sta bili zaplenjeni maja preteklega leta.

LONDON ODKLANJA

Angleška vlada je s posebno noto odgovorila. Sovjetski zvezni, da ne soglaša s konferenco o Formozi, če bi prepovedali udeležbo predstavnikom kuomintanske Klijanske. Angleži smatrajo, da konferenca ne bi bila koristna, če ne bi bili prisotni predstavniki formoške vlade.

**ZUKOV ZELI OBISKATI
ZDA**

Sovjetska agencija TASS je sporočila, da je imel novi obrambni ministri maršal Zukov pred dnevi tiskovno konferenco z ameriškimi novinarji, kjer je izjavil, da bi rad obiskal ZDA. Dejal pa je, da sedajni odnosi med obema deželama zaenkrat niso taki, da bi obisk lahko naletel na razumevanje ameriške in sovjetske javnosti. Zukov je tudi sporočil pozdrave Elsenhowerju in dejal, da bi rad obnovil njuno prijateljstvo za časa vojne.

INCIDENT V BERNU

Pretekli torek so neznanici vdrli v pisarno in stanovanje odpravnika poslov romunskega poslanštva v Svici ter ranili šoferja poslanštva. Ob intervencijski politični so izjavili, da prostor ne bodo zapustili toliko časa, dokler ne bodo izpuštili petih romunskih državljanov, ki so jih aretirali v Romuniji. Poslanštvo varuje 100 policajev, v sosednjem ulice pa so pripeljali rešilne vozove za primer, če dobi policija nalog, da uporabi orožje za izgon napadalcev.

Ustanova, ki je gospodarstvu potrebna

Za Gorenjsko naj bi se ustavila poklicna posvetovalnica

Potreba po načrtinem usmerjanju mladine v določene poklice, se je pojavila v nekaterih industrijsko razvitejših državah že pred 50 leti. Takemu usmerjanju v prid so govorili predvsem ekonomski razlogi: škoda, ki je nastajala v gospodarstvu zaradi pomanjkljivih umstvenih in fizičnih sposobnosti posameznih delavcev, za delo v vedno bolj zapletenem proizvodnem procesu, fluktuaciji delovne sile, zmanjšanje negrod v vrsta drugih razlogov.

V naši državi smo imeli neke zarodke poklicnih posvetovalnic že pred vojno v nekaterih večjih mestih. Vendar so bili njih uspehi razmeroma nepomembni, tako, da so malone vse posvetovalnice še pred vojno, posebno pa po njej prenehale z delom.

Malokdo je pri nas skrbel za to, ali bo učenec v gospodarstvu, upoštevaje njegovo zdravstveno, fizično sposobnost, lahko opravljal neko določeno delo oziroma poklic, za katerega se je odločil. Ta skrb je bila pomanjkljiva še prav posebno takrat, ko bi morali opredeliti psihološke in ostale sposobnosti ter želje vsakega posameznega mladička.

Sedaj ponovno organiziramo poklicne posvetovalnice v širšem obsegu, ker smo spoznali, da je njih delovanje velikega pomena za naše gospodarstvo.

Objektivni pogoji narekujejo, da se bodo ter da se trenutno celo morajo ustanavljati poklicne posvetovalnice predvsem v industrijsko razvitejših področjih, med katere prav gotovo sodijo drugod še zelo nerazvita.

Nerazvita tembolj, če jo pri-

nam dokazuje dejstvo, da imamo v Ameriki opisanih in opredeljenih že 15.000 poklicev.

Tudi letos sem dobil od Društva upokojencev na Jesenicah vabilo, naj se udeležim njihovega vsakoletnega kulturno družabnega večera. Ker sem bil pred letom dni s prav tako prireditvijo izredno zadovoljen, sem se vabil veteranov odzval tudi letos. Ze ob vstopu v dom »Partizana« me je presenetila polna dvorana izredno zadovoljnih obrazov znanih jeseniških upokojencev, katerih lepo število presega že 80, let starosti.

Predsednik Društva upokojencev tovarš Franc Bohinc je prireditve otvoril, pozdravil pa je predsednik Ljudskega odbora mesta Jesenice tovarš Maks Dolinar. Sledil je program. Vrstili so se orkester, pevski oktet, razni dueti, trio in terceti. Bilo je tudi nekaj krajskih gledaliških prizorov in nekaj kupletov.

Ves program, ki je bil dobro izbran in dobro pripravljen, pa so izvajali upokojenci sami. Mestni sindikalni svet.

Ulaga

Clovek ne bi mogel verjeti, da

je že blizu 80-letni upokojenec

še sposoben zapeti 10 minut trajajoči kuplet na pamet, da 70-letniku tromaša še vedno tako poje, kot pred 50 leti, da imajo upokojenci svoj orkester in svoj pevski oktet in še marsikaj.

Prijetnemu programu je sledil družabni večer. Zopet so igrali upokojenci sami in plesali, plešali da je bilo kaj. Pogled na njih, kako urno so se vrteli s svojimi družicami, je bil zame užitek. Videti človeka, ki je garjal vse svoje življenje in si s trdim delom služil svoj vsakdanji kruh, kako je danes srečen, kako sproščen in nasmejan, je res prijetno.

Vsega tega nekoč ni bilo, upokojenci so bili takrat pozabljeni. Danes pa je temu drugače, zato je prav, da sta organizirane tega večera z denarjem podleg poleg gimnazije. Mati, ki je bila zaposlena s kuho, ni bila v skrbih za deklico, ker se je ta vedno igrala pri sosedu-

Zadnja žrtv je bila 3 letna deklica, ki je pred nedavnim padla v vodo za novim, nedograjenim poslopjem kulturnega doma poleg gimnazije. Mati, ki je bila zaposlena s kuho, ni

bila v skrbih za deklico, ker se je ta vedno igrala pri sosedu-

do, koliko imajo prebivalcev in uradne statistike beležijo, da

države priborile po večini šele ima Jemen od 1 do 3,5 milijona

po II. svetovni vojni. Sirija in Libanon sta bili med vojnama meri nič manj kot 3 milijone

mandata Francoske republike, Palestina, ki se je po vojni razdelila na Izrael (ki ni član A-

rabske lige in je v stalnem

sporu z arabskimi državami.

Zato tako pogosto beremo o

raznih incidentih na izraelsko-

jordanski ali pa izraelsko-egip-

tovski meji in Jordan, pa je

bila mandat Velike Britanije.

Gospodarsko je to področje,

ki obsega nad 6 milijonov kva-

dratnih kilometrov, važno pred-

vsem zaradi bogatih ležišč na-

te, saj je tu 45% celotnih po-

znanjih rezerv naftne na svetu,

glede izkorisčanja črnega zlata

pa so te države na drugem me-

nju na svetu, takoj za Venezuela.

Samo Saudova Arabija daje letno 867 milijonov ton

naftne. Razen naftne imamo po-

membrna ležišča kroma, bakra

in soli, od kmetijskih pridelkov

pa je vredno omeniti datelje

(Irak jih pridela največ na sve-

tu), pomaranče, tobak in druge

subtropske kulture.

Na tem prostranem področju

se prepletajo najrazličnejši tipi

proizvodnje, od najmodernejšej

načina predelave in trans-

porta naft, do najnprimitivnej-

ših oblik plemenske ureditve

(Irak, Saudova Arabija) in no-

madskega načina živinoreje

(Jemen). V vseh teh deželah so

močno ohranjeni fevdalni

ostanki. Zaostalo teh podro-

čilj nam načelje ilustrira dej-

stvo, da v Jemenu sploh ne ve-

Glas naših bralcev

»Biser« o borovničevem biseru

Ob lepih nedeljskih popoldne- mu biseru ni niti 100 din. Ali vih si Kranjčani želijo družin- starci še danes ne morejo pris- skih ali pa drugačnih spreho- vočiti svojim otrokom za pri- meren denar, njihovemu zdravju koristne brezalkoholne pi- jači, če so žejni? Ali naj jim ku- pijo z vodo razredčene sadne ekstrate, za katere človek velikokrat ne ve, kaj sploh so? Morda celo vino, ki je skoraj polovico cenejši? Prav gotovo ne in tako bi tudi ne smelo biti! To bi morallo planinice bolj zanimati kot nekaj odstotkov zasluga — če so res planinci.

fb

Za dvig življenske ravni

(Ndaljevanje s 1. strani) tako tudi k dvigu življenske ravni. Da pa bomo postavljeni cilji tudi dosegli, se bomo morali v vsakem podjetju in na vsakem delovnem mestu boriti za dvig delovne storilnosti in s tem tudi potrošnih dobrin.

Z iskanjem pomanjkljivosti v sedanjih predpisih, s katerimi bi skušali ustvariti boljše delovne pogoje posamezno podjetju, pa ne bomo dosegli za- želenega cilja. Tako ravnanje bo škodovalo vsej naši skupnosti. Zavedati se namreč moramo, da je vsa Jugoslavija enotno in nedeljivo gospodarsko področje, na katerem se uspehl ali neuspehl enega proizvodnega člena neposredno odraža na življenskem standardu vsakega posameznega državljanu naše jugoslovanske skupnosti.

I. Ausec

Drobne iz Kamnika

JAVNO KOPALIŠČE

V spodnjih prostorih svojega doma je podjetje »Kamnik« uredilo javno kopališče s prhmi kadi. To soboto je bilo izročeno v uporabo kamniškemu občinstvu, ki se bo tu lahko vsak soboto popoldne in nedelje dopoldne poslužilo te nove higieniske naprave, ki ima 12 prh in 2 kadi.

I. Ausec

PLANINSKO PREDAVANJE

V veliki dovrani Doma je predaval tov. Janko Blažej o vzponu na Nanga Parbat. Predavanja, kateremu je sledilo nekaj zanimivih planinskih filmov, se je udeležilo mnogo mladine.

OTROK UTONIL

V Kamniku je iz struge Bi- strice izpeljan več prekopov — Kamničani jim pravijo mlins- Ščice — ki so včasih oskrbovali z vodo željarne na Grabnici, žage, mline in kovačije. Danes, ko je vodno silo nadomestila elektrika, so že skoraj nepotrebni. Nikjer niso zavarovani in predstavljajo stalno nevarnost za otroke. V zadnjih letih je namreč v teh prekopih utonilo že pet otrok.

Zadnja žrtv je bila 3 letna deklica, ki je pred nedavnim padla v vodo za novim, nedograjenim poslopjem kulturnega doma poleg gimnazije. Mati, ki je bila zaposlena s kuho, ni

bila v skrbih za deklico, ker se je ta vedno igrala pri sosedu-

komu potrebno, da se tudi ob Okrajna odbora ZB zdržita v enotno organizacijo z enotnim vodstvom za vso Gorenjsko, kakor so to že storile ostale množične in politične organizacije.

Združitev obč. odborov se narekovala številne potrebe, predvsem pa priprave za okrajno konferenco in za kongres ZF NOV Jugoslavije. Razen tega pa je zaradi sedanega položaja trpečno delo v organizaciji, odbori so bili brez iniciative.

Nov odbor do konference, ki je prihodnji mesec, sestavlja obč. odbora sedanja OO ZB, v senčetarijat pa so izvolili 7 članov. Za predsednika novega odbora je bil izvoljen tov. Bertoncelj, za sekretarja pa tov. Stane Prezelj.

Ker so osovine organizacije ZB že imelo svoje občne zborne, na katerih so izvolili tudi nove odbore in delegate za okrajno konferenco, bodo konference izredno zavzetih v organizaciji, odbori pa so izvolili 7 članov. Za predsednika novega odbora je bil izvoljen tov. Bertoncelj, za sekretarja pa tov. Stane Prezelj.

Novi odbor do konference, ki je prihodnji mesec, sestavlja obč. odbora sedanja OO ZB, v senčetarijat pa so izvolili 7 članov. Za predsednika novega odbora je bil izvoljen tov. Bertoncelj, za sekretarja pa tov. Stane Prezelj.

Srednji in Bližnji Vzhod predstavljata zaradi svoje lege izredno važno strateško področje,

redno se tukaj vežejo trije kontinenti (Afrika, Azija in Evropa).

Tu so važne pomorske (Suečki kanal) in suhozemski poti (bagdadski in transilvanska železniška linija).

Zato ni čudno, da je to področje proti svoji volji padlo v igro večjih sil.

Nadaljnji razvoj dogodkov bo pokazal, če so v tej igri arabske države res samo lerača.

S. Beznik

Ljudje in dogodki

Ogrožena solidarnost

Zaradi iraško-turškega paktu preti razpad arabske lige</h3

Od petka do petka

O plačah in cenah

Zgleda, da se bo treba že takoj v začetku leta, vzporedno z razpravljanjem o novem nagrajevanju v gospodarstvu in o novih tarifnih pravilnikih, resno lotiti problemi, kako ustaliti cene in na ta način preprečiti padanje realnih plač. Kaj to pomeni? To pomeni, da bo treba doseči, da ne bodo vzporedno s povisjanjem plač rasle tudi cene. Ker če bo tako, bodo plače še vedno rasle samo nominalno (izraženo v številkah, torej v dinarjih), njihova realna vrednost pa bo ostala ista, ali pa še padla. Učinek, ki smo ga hoteli doseči s povečanjem zaslužkom se bo torej izgubil, kot voda v puščavskem pesku.

O tem smo v naših notranjopolitičnih pregledih pred kratkim že govorili. Vendar bo treba še in še govoriti, kajti gibanje cen v začetku letošnjega leta opravičuje bojažen, ki smo jo izrazili. Kaže namreč, da se cene še niso ustalile. Cene posameznih proizvodov so v začetku leta narasle popolnoma neupravičeno. Tako n. pr. pri cementu, za katerega je letos prav tako povpraševanje kot je bilo lani. V takih primerih so velikokrat krivi za povisanje cen ljudski odbori, ki nagovarjajo podjetja, naj zvišajo cene samo zato, da bi odbori prisljali do večjih dobičkov. To bo treba preprečiti z množično kontrolo, preko zborov volivcev in vseh ostalih oblik našega družbenega in državnega upravljanja. Z uredbo je namreč težko ločiti dobiček, ki ga ustvarja posamezno podjetje s pripravljanjem, od dobička, ki je nastal zaradi navijanja cen. Dobiček, ki je nastal z navijanjem cen, pa je treba odvzeti!

Prav tako niso redki pojavji, da cene rastejo v trgovini. Statistike so pokazale, da je v začetku letošnjega leta porasla cena industrijskemu blagu v trgovini na debelo za 1%, v trgovini na drobno pa za 2%. Predvsem so močno narasle cene lesu in sicer v nekaterih primerih kar za 10%, druem pa za 5 odstotkov.

Da se izognemo sličnim pojavom tudi vnaprej, se bo treba potruditi in založiti trgi z vsemi proizvodi. Zato pa bo potrebno zvišati delovno storilnost. S povečanjem delovne storilnosti bo naš delovni človek dosegel dvojnico korist. Na eni strani se mu bo povečala plača, na drugi strani pa pa — prav zato, ker je s povečano storilnostjo naredil vse proizvodov — te proizvode lahko kupil po nižji ceni. Treba bo torej brez zahrbitnih misli, kako bi se dalo zaslužiti s spekulacijami, pošteno prijeti za delo.

Tam pa, kjer še vedno primanjuje proizvodov, pa bo treba malo bolj človeško in socialistično pogledati na stvari. Ne bo se smelo dopustiti, da bodo podjetja in posamezniki spekulirali s proizvodi, ki jih primanjuje. Predvsem bo treba izriniti z našega trga posredovalce, od katerih nima priznajec nobene koristi, potrošnik pa samo škodo.

Ta teden so prišle iz Slavonije in Baranje prve vesti o setvi jarega ječmena in ova. Letošnja mila zima je namreč omogočila, da setev začne pred običajnim datumom. Ta teden pa bodo zasejali že prve hektarje zgodnje pšenice.

**30 let
"Komunista"**

Na koncu zabeležimo še pomembni jubilej — 30-letnico izida prve številke »Komunista« — organa CK ZKJ. Pred 30 leti je bila namreč na pobudo Centralnega komiteja KPJ organizirana prva tiskarna, v kateri

se je začel tiskati »Komunist«. Tiskarno je organiziral sedanjí predsednik Zvezne ljudske skupščine Moša Pijade, ki je tudi sam postavil prvi dve številki »Komunista«. Po 30 letih se je ideja, ki jo je začel širiti prav »Komunist«, močno razrasla in postala življenjska stvarnost.

Ključ: povečanje storilnosti

Utrinki iz življenja

LJUDJE V MESTIH navadno ozadju, a vendar zelo važna, misijo, da je na takoimenovanem podeželju dolgočasno, približno, vsakdanje, brez posebnih obzir in zmožnosti, kakor pa doživjeti... Skratka — nič se jih je mogel skromni mož zaznati. Zato se krčevito državljani, da poiskala različnih dodatkov. Prosvenih delavcev ni mogoce ki so zadostili njeni razširjeni dobiti na podeželje. Za kavarneških mizami tožijo literati, temne posle, opravljala kar zedna ni motivov iz stvarnosti, lo neženiranu, celo prav v njezinskih novih smeri in motivov: mi... Seveda, če je vse to res, je razumljivo, da je to možka strahovito razburilo. Kot rečeno, rad bi videl oba skupaj!

Da bo stvar še bolj zanimiva in napeta, še udarec na gong in tretjine: ena tretjina sem, dve

ne mara tudi grdi, neokusnih ve, nekokodajsajoče. Scena storov; naj narod uživa lepoto predigre je dovolj preprosta. Znano je, da so skoki preko tujega plotu v tujo korozo lastni ne le moškim in ženskim osebam, ampak tudi kuram in drugim živilim. Za raziskovalca živalske psihe (duševnosti) bi bilo nadvse važno dejstvo, da tudi n. pr. kuram diši prepondevan sad. To je stična točka s človeškim rodom. Morda bi znanstvenik ugotovil še več stičnih točk. Za nas pa je važno le, da v tej zgodbi nastopa še sila pomembna, celo najpomembnejša revkizit, zelo malo znana v svetovni kriminalistiki, t. j. zastrupljena pšenica.

S tem je pravzaprav že vse povedano in že vse jasno. Nastemo kur so na prizorišču kokodajsale ženske. Kokodajsale so tako glasno, da je sodnik komaj prišel do besede ter ženske pomiril — dosegel povravnavo, kakor pravimo. Sicer znesek za odškodnino za kure, če zračunamo vse jajca (o katerih pravijo, da bodo kmalu veljala za valuto na obračunskih mestih!), piščeta teh kur in kure teh piščet in jajca teh jajc in... No, če vse to upoštevamo, je bila odškodnina za crknjene kure res majhna, lahko bi rekli neznačna, minimalna. Vse ostalo si vrli bralec lahko sam dopolni.

Zlasti naj si dopolni sam, za realno doživljjanje zgodbe tako pomembne dialoge. In lahko mi verjamete: tudi najsprednejši stenograf ne bi mogel teh odrasko učinkovitih, dramatičnih barvitih in sočnih dvogovorov ujeti na papir. Skoda! Za slovensko kulturo in za folklor!

Nu, kavarniški levi, ali je še kdaj mnenja, da je na kmetih dolgočasno?

Na papir vrgel in osoli Boleslav Plahut

(oziroma možev nos), kar je potem sprožilo zadnje dejanje pred sodiščem. Tokrat zaradi napetosti v stilu kriminalističnega romanov:

»Noč Iz nejasnega bučanja podeželske veselice se utrne 6 jugajočih, temnih postav, ki se kot zlovešče sence pomikajo iz vasi A v vas B. Nenadoma jih obstje blešeča luč nasproti prihajajočega reflektorja bicikla (znamke »Partizan« severa). Hal Groza! Ena izmed senc je Ona! Spremlja jo drugi On! Z blazno naglico medplanetarnih poletov in raketnih letal, frčijo skozi eter sem in tja razni ljubezni izrekli, izrazi in mednarodno znanne metafore. Zrak je nasičen s pretepaškimi elektroni. Nenadoma: strahoten pok, se eden — sliši se udar trdrega predmeta ob še trdega — (zaradi hudomušno mežljajoče lune isker ni videti) — dva moža na tleh, dve roki na vratu, drugi dve v laseh; še en mož na tleh, živ klopčič... (luna se diskretno skrije, da pridejo do izraza samo zvočni efekti). Konč. Zavesa. Za zaveso: mrtvi — nič, ranjen — eden (z oteklo kumaro in obunkanim tlinikom), na smrt prestrašenih — in seveda kure, žive in mrtvi.

tja, kajti meja je šla baje na ravnost v tem razmerju preko debel!

Kakorkoli že: pravda še teče (kakor tista o lesnem kombinatu na Trati).

ZADNJA ZGODBA je enodenjanka z maslovom: »Kure gor, kure dol! Za zvočno spremljavo izdatno preskrbljeno. Nastopajoči: 75 let stara babica, prava sosedka, druga sosedka, sodnik s spremstvom, novinarjev nos — in seveda kure, žive in mrtvi.

Vzgojni pomenki

Fantazija in otroške laži

Nekje je Cankar, veliki poznavalec in oblikovalec otroškega svetlobe v njegove »svobode«. Te ormejite vedno bolj zahtevajo dočlane odpovedi. Mačka je otrok sprejet le tedaj, če mu jih bodo posredovali. Izbudeli starši. Le njemu na ljubo bo otrok pripravljen marsikaj zatljati svoj lastni »jaz« in se podrediti zahtevam skupnega družbenega kodeksa.

Ta, lahko bi rekli prva razočaranja nad svetom pa bi mogla v otrokovi duševnosti pustiti večje, da celo zdravju škodljive sledove: občutke ne moreti, manjvrednosti in obupa, zagrenjenosti in zakrnjenosti vase — če ne bi bila otrokova notranjost obdarjena s čudovitim obrambnim orožjem, s čudovito tančico, ki ga čuva pred prehitro, prezgodjeno in zato preveč bolečo »zrelostjo«. To je otrokova neizčrpana fantazija. Brez vsake težave more otrok združevati svoja življenjska doživljaja in izkušnje s čudovitim, fantastičnim svetom svojih želja, s svetom pravljic in bajk: tu se more njegov notranji svet razviti do brezkončnih meja, tu živi kakor v resničnem svetu. Preudaren in uvideven vzgojitelj te fantazije nikdar ne bo smatral za laž — v smislu zavestno napačno izrečene besede. Te se do tretjega ali četrtega leta starosti skoraj ne pojavijo. V kolikor se nam zdijo take, je to le posledica tega, da se otrok v tej starosti še ne more tako točno izražati, kakor odrasel človek.

Prvi začetki resnične prevare se pokažejo pri otroku navadno na zelo preprost in večinoma prozoren način. Največkrat je to pretvarjanje in prikrivanje svojih resničnih občutkov, kakor n. pr.: deklica, ki je se pravkar ljubezni pozdravila svojo tetu, ji takoj, ko ji ta počaže hrbet — pomoli jezik. Ko

je to tu ne bi bilo nič hudega: lepoto naj uživa čimveč državljano!

Poje prišlo lepega dne na misel gospodarju A, da bi se dal borček tudi koristno uporabiti in ga je po vseh pravilih drvarske umetnosti lepo posekal.

Ali gospodar A poleg tega

— ne pa z otroškimi, iz otroške duše, polne domišljije, pravljičnosti in nenavadnih simbolov? Morda bi tite pomenki začeli veljati bolj za vzgojo staršev in starejših ljudi, tistih, ki otroka že razmeti in mu po-magati v svetu.

Kaj je torej z vprašanjem otroških laži in otroških predstev v svetu. Ko včasih s čisto resnim in prepričevalnim obrazom otrok pripoveduje stvari, o katerih se nam niti ne sanja in zaradi njih neverjetnosti same debelo gledamo: svoje pri-

povedovanje okrepí z vsemi podrobnostmi in se komaj da zmemeti z določenimi vmesnimi vprašanji. Da katerje mere naj to pospešujemo in kako naj ga vsojemo tako, da bo ločil resnicoljubnost za vsako ceno od n. pr. takta in obnašanja dobro

vzgojenega človeka v družbi?

Predvsem si moramo biti na jasnom, da otrok še ne more in ne zna abstraktno misliti ter da živi v svojem lastnem, sicer omejenem, pa vendar zelo preprostem svetu, v katerem je osrednja točka, okoli katere se suče vse drugo — njegova lastna osoba. V tem svetu se vse dogajanje vrši zgolj in samo zanj in v njegovo dobro. Ko

začne vdirati zunanjji svet v otrokovo duševnost, je zato razumljivo, da otrok vse te mnogo stvarne dvignje kazalce, pre-

povedi in zapovedi, ki jih zahlevajo moderni odnosi med naravnimi, nagonskimi zahteve.

(Nadaljevanje prihodnjih)

DRUŽINSKI POMENKI

Likalna deska - nepogrešljiv pripomoček gospodinje

Pasove, ovratnike, manšete in ške srajce najlažje zlikamo na vsem pokvarjeno obliko prvočnega kriča. Likalni deski. Kadar likamo kriča, najprej zlikamo pas, zatem spodnji rob in nato šive. Še blizu. Tudi pri teh najprej zlikamo šive. Pripravimo si vedno tudi skodelico čiste vode, da zlikamo nezašlene zlikane gube. Nato začnemo likati rokave, in sicer na spodnjem delu. Ovratnik justiramo na nazadnjem. Ako ima bliza naborke ali čipke, potem zlikamo najprej te, nato šele dele, na katerih so našli. Zlikano blizu obesimo ne sme nikoli povsem posušiti. Ko je zlikanjem končamo, krič ponovno skrčimo in obesimo na manjši deski, ki je tem naravnomo gube in jih pritrdimo z bučikami. Zvončasta in široka krila likamo vedno v smeri, v kateri tečejo nit. Na ta način se izognemo nelepim podaljškom, ki nam po-

MODNI KOMENTAR

Kaj nam prinaša leto 1955

Letošnja moda se je z ozirom več povsem kratke. Tudi uhani na lansko dokaj izpremenila. So zadnje čase diskretnejši. Ustvarila je nov tip žene. Ni.

S tem so glavne značilnosti letošnje mode tako rekoč izšerte. Zagotovo bomo v njenih spremembah lahko našle dovolj možnosti za izbiro tistega, kar najbolj ustreza našemu tipu in našemu osebnemu okusu.

Dva prikupna modela populjarnih oblek, ki sta primerni tudi za obisk gledališča in drugih večernih prireditev.

LOČANI!

PODRUŽNICA NAŠEGA LISTA V SKOFJI LOKI V PISARNI PODJETJA »TRANS-TURIST« URADUJE V TORNIH OD 11. DO 13. URE IN V PETIKIH OD 15.30—17.30 URE. TAM LAHKO ODDASTE MALE OGLASE, OBJAVE, REKLAME, ČESTITKE, ZAHVALE, PRAV TAKO PA SPREJEMA PODRUŽNICA TUDI NOVE NAROČNIKE!

MEDVODČANI!

PODRUŽNICA NAŠEGA LISTA V MEDVODAH JE V PROSTORIJAH OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA, NA MATICNEM URADU V MEDVODAH. URADNE URE PODRUŽNICE SO VSAK PONEDELJEK OD 15.30 DO 19.30 URE. — TAM LAHKO ODDATE REKLAME, OBJAVE, MALE OGLASE, ČESTITKE, ZAHVALE, PODRUŽNICA PA SPREJEMA TUDI NOVE NAROČNIKE!

GLAS GORENJSKE

Izdaja:
Casopisno, založniško in tiskarsko podjetje
»GORENJSKI TISK«

Kranj, Koroška cesta 6.
Direktor:
Sumi Nace.

Urejuje:
uredniški odbor.

Odg. urednik:
Slavko Beznik.

Vel. uredništvo: št. 475, uprave št. 190 / Tek. rač. pri NB Kranj — okolica št. 624-T-127 / Izhaja vsako soboto / Letna naročnina 400, polletna 200, četrtletna 100 dinarjev.

Pozanesna štev. stane 10 dn

Iz partizanskih dnevnikov

M. Klinar: TRUPLI POD PEČINAMI

DVE USPELI RAZSTAVI

Rokopisi Prešernovih del in Kranj v sliki

Kulturne novice

ZBOROVANJE PROFESORJEV je predmetnih učiteljev okraja Ljubljana-ekolica, ki je bilo preteklo soboto v Kamniku, je bilo zelo plodno. Pogovorili so se o društvenih težavah in uspehih ter o zunanju in notranje političnih problemih. V okviru strokovnih aktivov so obravnavali aktualna strokovna vprašanja, zlasti pouk jezikov v višjih razredih srednjih šol. Na zborovanju so sprejeli sklep, da bodo sklicali posebno posvetovanje predavateljev — jezikoslovcev, kjer bodo zavzeli dokončno stališče do vprašanja ali naj se v višjih razredih gimnazije poučujeva dva jezika ali samo eden.

Hudič, da bi imeli vsaj vrv, — je zaklel.

Franci pa ga ni poslušal in izbral je pot, ki je zgledala najbolj pristopna. Z golimi rokami se je oprijemal ledeno mrzlih skal in se vzpenjal. Vinko, Oskar, Smrekar in Lojze so gledali z občudovanjem, s kakšno luhkoto se je vzpenjal Franci s police na police. Še deset metrov in bo na vrhu.

Tedaj je Oskar pogledal komisarja, ki je težko hropel.

— Kako bomo rešili Staneta?

— Ce bi imeli vrv, bi ne bilo težko.

Lojze se je vzpel k Stanetu:

— Cuj, komisar! Ali boš vzdržal, dokler se ne vrnemo z vrvmi. Pri prvih hišah jih bomo dobili.

Bom. Rana mi je nehalna krvaveti. Le slab sem. Na tej polici bo dovolj prostora, da bom vzdržal do jutri.

Cakaj, — se je domisil Oskar, — morda bo šlo z odeljami. Samo da pridemo do nahrbnikov.

Bledi Stanetov obraz se je nasmehnil:

— Misliš, da so nam jih Nemci pustili?

— Skrili smo jih!

Tedaj so nad seboj zaslišali Francijev glas:

— Ne morem naprej in ne nazaj!

V mraku, ki je postajal vedno gostejši, se je kake tri metre pod vrhom risala v skali stisnjena Francijeva postava.

— Drži se! — je zaklical Lojze.

Sedaj ni bilo več časa misliti na drugo. Franci je visel nad sivim meglenim grobom.

— Drži se! — je zaklical Lojze.

— Daj mi opašač in plezaj za mano! — je Lojze rekel Oskarju in že sta plezala v smeri, ki jo je Lojze prej zmanjšal počitko. Vzpel se je do mesta, kjer je moral prej nazaj. Tipal je in tipal, a skala je bila gladka. Kake dve dlani nad njim se je ponujala polica. Ce se požene proti njej

in je ne zgrabi, bo zdrsel v devetstometrsko globino. Zgrozilo ga je. Ko pa se je obrnil in zagledal levo nad seboj Francija, visečega med življenjem in smrtjo, se je odločil. Zbral se je, kolikor se je pač mogel, in se pognal. Drobec časa, manjši od desetinke sekunde, je odločil, ali se mu bo posrečilo, ali pa bo zdrsel v prepad in potegnil za seboj se tovariše, ki se plezali za njim. Drobec časa, ki je odločil o življenju in smrti, je odločil življenje. Lojze je bil na vrhu in z opašcem pomagal že tovarišem, da so se rešili iz skalovja, ki jim je še pred uro nudilo zavetje.

Franci pa je še vedno visel nad megleno dolino. Tesno je oprijemel skale. Toda prsti so mu ledeni. Billi so že premrli od mraza in napora. Le sla po ohranitvi življenja mu je dajala nečloveško moč. Njegove oči so spremljale reševalce, ki so se pravkar krili za robom pečine. Vedel je, da so srečno prispevali na vrh. Se nekaj sekund in bodo pri njem.

Se nekaj sekund. Pot, ki ga je pri plezjanju ogrel in mu udaljal zmrzlo obliko, je znova poledenel. Hlače so mu popoloma zmrznale in bilo mu je, kakor da bi bil oblečen v lekot.

Se nekaj sekund. Prsti so posinjeli. Ne čuti jih več. Ve le, da se se oprijemajo skale; drugače bi že zdrsnil v megleno morje pod njim. Se se drži. Možgani so napeti do bolečine in kakor od daleč je zaslišal glas:

— Pazi in primi za pas!

Oči so ujele senco, ozko rešilno senco pasu. Usnje se je dotaknilo njegovega čela.

— Pazi!

Se enkrat je zaslišal glas, a zdel se mu je neskončno daleč. Le usnje pasu ga je opominjalo, da ga rešujejo tovariši. Hotel je odmakniti roko, a bila je težka in kakor primrzla k skali. Niti čutil ni, da jo je odmaknil in položil na pas. A prsti se ga niso mogli oprjeti.

— Potegejte! — je iztisnil iz sebe in hotel zgrabiti pas še z drugo roko, a tedaj ga je pogolnila globina. Tovariši so potegnili prazen pas in obstali kakor okameneli. Sele ko je utihnilo padanje Francijevega trupla, odbijajočega se od police, v meglemen morju, zalivajočem dolino Krme, so se zgnanili. Kakor da bi s trupom mladega sinjeokega partizana utoril ves svet v strašno tišino, se jim je zdelo.

In rekel mi je, da ne bi rad spal v tem meglemem grobu, — je prvi spregovoril Lojze.

— Druga naša žrtev danes. Jakopiča so ubili Nemci. Francija pa skale, ki so nas rešile pred njimi. Smrt ima tisoč obrazov.

Zoper smrt! Ta govorica je Lojzeta vrnila stvarnosti. Ce bodo govorili o njej, ji ne bodo ušli, je mislil Lojze, zvest svoji filozofiji.

— Brez žrtev ni boja! — je dejal. V glasu se mu je poznalo, da mu je misel na smrt zoprna. Zato se je vrnil k življenju... — V dolino moramo, da rešimo Staneta. Nahrbnike so pobrali Nemci. Moje smuti pa so še tu.

Sklonil se je nad skale.

— Stane!

— Da. — je prišel slaboten glas iz globine.

Nahrbnike so nam Nemci pobrali. Zdrži, da se vrnemo z vrvmi! — je zaklical in si natanknil smuci. Zdrsel je v večer. Ko pa je privozil do Lipanske planine, so ga pokosili strelji. Nemci se še niso umaknili.

Komisar Stane Bokal, ki je ležal na police, je čul strele. Toda zdeli so se mu silno daleč. Vedel je, da ga tovariši ne bodo zapustili in se vrnili z vrvmi. Zato je zbral vso voljo, da bi bedel in vzdržal. Ni vedel, da so Nemci na Lipanske planine, kiu mu je bila misel na smrt tako odvratna.

Zdaj morajo biti že pod Lipanco, — je premisljeval in jih v mislih spremjal do prvih hiš. Nato pa je zaspal. Telo je bilo preutrujeno in niti skrajni napor volje mu ni pomagal, da bi premagal spanec.

Sen ga je ponesel daleč v čas, o katerem je toliko razmisljal. Vojne je bilo že davno konec in na Jesenicah v Delavskem domu so se srečali stari znanci. Tu so bili Tone Cufar, Jože Gregorčič, Albin Pibernik in vsi, ki so jih leta 1930 sprejeli v Partijo. Govorili so o minulosti, težki in sivi, še po revoluciji težki, saj je vojna napravila takoj uničenje, da se je bilo le z največjimi naporji mogoče izkopati iz težav. Zdaj so tudi te minile in ljudje so postali zadovoljni. Razjasnili so se obrazi, ki jih je toliko let mučila skrb. Pisalo se je leto 1960. Petinpetdesetletni Tone Cufar je naročil vino. Pogledali so ga, saj je Tone le redkokdaj popil kozarec.

DVE USPELI RAZSTAVI

Rokopisi Prešernovih del in Kranj v sliki

Kulturne novice

ZBOROVANJE PROFESORJEV je predmetnih učiteljev okraja Ljubljana-ekolica, ki je bilo preteklo soboto v Kamniku, je bilo zelo plodno. Pogovorili so se o društvenih težavah in uspehih ter o zunanju in notranje političnih problemih. V okviru strokovnih aktivov so obravnavali aktualna strokovna vprašanja, zlasti pouk jezikov v višjih razredih srednjih šol. Na zborovanju so sprejeli sklep, da bodo sklicali posebno posvetovanje predavateljev — jezikoslovcev, kjer bodo zavzeli dokončno stališče do vprašanja ali naj se v višjih razredih gimnazije poučujeva dva jezika ali samo eden.

STOTIC JE NASTOPIL na odrskih deskah amaterskega gledališča član kamniške »Solidarnosti« tov. Albin Zupančič in sticer na sobotni predstavi Dickensovega »Cvrčka za pečjo. Igralska družina »Solidarnosti« in občinstvo so mu z velikim navdušenjem izrazili zahvalo za neumorno delo.

PREŠERNOVA PROSLAVA v Kamniku je bila tudi letos v veliki dvorani Kulturnega doma. Slavnostni govor je imel prostovni nadzornik tov. Drago Mehora, profesorji kamniške gimnazije pa so recitali Prešernove pesmi. Ostali program so izpolnili: pevsko društvo »Lirar«, godalni kvartet in solistka prof. Vetrinova.

DVORANO BI RADI IMELI

V Lomu smo posvetili spominu na Prešerna prvo nedeljo v februarju. Pevski zbor je nastopil predvsem s Prešernovimi pesmimi, igralska skupina pa je uprizorila veseloligo »Trije vaški svetniki«. Na deželi — posobno pri nas, se ljudje radi nasmejajo in ta igrica jih je spravila res v zelo dobro voljo.

Naši ljudje radi igrajo na odru, tako da je igralska skupina že celo vrsto let nujno potrebna. Zmeraj je imela tolikšen uspeh, da je potem gostovala tudi v drugih bližnjih krajinah. In ravno na teh gostovanjih nam je težko, ko vidimo, da imajo drugod lepe dvorane in odre, pri nas pa se stiskamo v šolski kleti, v kateri smo si napravili zasilen oder in se dežete.

Jesenice

Jesenška Ljudska univerza, ki deluje v okviru DPD »Svobode«, je imela v preteklem letu 21 predavanj, ki se jih je udeležilo 2.435 poslušalcev (ali 115 poslušalcev na eno predavanje). Predavanja so zajemala strokovne, kulturne, politične, športne, poljudnoznanstvene teme.

Vsekakor so bili doseženi uspehi, vendar pa ni prav, da je slonelo delo Ljudske univerze in obrabljeni črno-bela fotografski (danes take pustolovske filmove) snemajo izključno samo še v barvah) vplivata, da v dvorani ne zavladava takšno razpoloženje, kot bi bilo primerno za napet pustolovski film. Avtorji filma so spet segli po zgodovinskih dogodkih iz druge polovice 16. stol. (ki so bili v Benetkah notranji nemiri), da bi pod njihovim okriljem privlekli na dan najneverjetnejšo zgodbo o podvigih pomorskega oficirja — Beneškega beneški tat.

Na zadnjem občnem zboru DPD »Svobode« se je izkazalo, da bi bilo dobro — in za to so dani vsi pogoji — osnovati

Največja želja našega KUD to, ker živimo na vasi. Ob zaključenih prireditvah čutimo, kako so nam ljudje hvaležni in kakšno razgibanost prinašamo v naše življenje. Ob tem delu, ki vsakega od nas zadovoljuje, dvigamo med vaščani zavest in željo po lepem in kulturnem. Res je, da je naša umetnost skromna in v moči izraza ne more preveč tekmovati, vendar pa je ljudska, iz naše vasi in pridružen letu in kakšnemu delu se bomo predvsem posvetili. Vsi se zavedamo, kako je naše delo se posebno važno za

to, ker živimo na vasi. Ob zaključenih prireditvah čutimo, kako so nam ljudje hvaležni in kakšno razgibanost prinašamo v naše življenje. Ob tem delu, ki vsakega od nas zadovoljuje, dvigamo med vaščani zavest in željo po lepem in kulturnem. Res je, da je naša umetnost skromna in v moči izraza ne more preveč tekmovati, vendar pa je ljudska, iz naše vasi in pridružen letu in kakšnemu delu se bomo predvsem posvetili. Vsi se zavedamo, kako je naše delo se posebno važno za

Filmi, ki jih gledamo

»BENEŠKI TAT«

Ce bi ta film gledali pred približno desetimi leti, bi bilo naše mnenje o njem nedvomno precej drugačno, kot pa je danes.

Zastarela tehnika ter temena in obrabljeni črno-bela fotografski (danes take pustolovske filmove) snemajo izključno samo še v barvah) vplivata, da v dvorani ne zavladava takšno razpoloženje, kot bi bilo primerno za napet pustolovski film. Avtorji filma so spet segli po zgodovinskih dogodkih iz druge polovice 16. stol. (ki so bili v Benetkah notranji nemiri), da bi pod njihovim okriljem privlekli na dan najneverjetnejšo zgodbo o podvigih pomorskega oficirja — Beneškega beneški tat.

To psevdogodovinsko storitev so zabilili z raznimi standardnimi pripomočki tovornih filmov, kot so mučenje, skriveni umori, sabljanje in seveda nepogrešljiva ljubezen. Dvorane se polnijo, kajti vsakdo bi rad viden Benetke in njihovega proslavljene slovesnosti.

Izjemna tatu. Za pa o lepih posnetkih Benetk v filmu ni niti sledu, zato pa je tem več osladnji pustolovščin...

»STARÍ GREŠNIK«

»Starí grešník« je tipična avstrijska filmska ilmonada. Za nekaterimi »velikimi« avstrijskimi filmi, ki smo jih že videli, je sedaj prišel z Dunaja še »Starí grešník«, da nam ponovno potrdi vse tisto, kar smo tolkokrat ugotovili o avstrijskem filmu: ali Avstriji zares izdeluje najslabše filme v Evropi ali pa mi nalači kupujemo samo tiste, ki so tako izrazito slabci, da je zanje škoda vsake besede. Film, ki je zasnovan na starih in obrabljenih avstrijskih patentih, deluje vse preveč revno, da bi se mu mogel kdo nasmejati, vse preveč pleško, da bi utegnil koga zabavati. Izjemna so seveda naši filmski trgovci, ki tako robo kupujejo!

S.

Kamniški igralci so marljivi

Ob uprizoritvi Dickensovega Cvrčka za pečjo

Dramska sekacija kamniške Solidarnosti je preteklo soboto v nedeljo uprizorila z velikim uspehom Dickensovo komedijo »Cvrček za pečjo«.

Charles Dickens (1812–1870) je socialni pisec viktorijanske Anglie, poln ljubezni do majhnega človeka in hudomušnega smeha na račun slabosti človeškega rodu.

Komedijo »Cvrček za pečjo« so že pred nekaj leti isti igralci uprizorili v Mekinjah, s pristopom k »Solidarnosti« pa so jo zopet obnovili. Delov je v zelo kratkem času uspešno zrealil F. Boltauzer.

Dramska sekacija »Solidarnosti« pa ima na programu še več uprizoritev, Stane Potokar, član SNG, pripravlja za marec ameriško konverzacijsko dramsko »Molčeca usta«, F. Boltauzer pa obnovila Cankarjevo »Kralja na Betajnovo«, ki so ga uspešno igrali že v pretekli sezoni.

Vodstvo društva se je dogovorilo tudi za dve gostovanji. Obiskala pa je bo ljubljanska Drama s Shawovo »Candido« in pa Mestno gledališče iz Ljubljane z delom italijanskega dramatika Eduarda De Filippa: »Filumena Marturano«.

S. S.

Prizor iz filma »Grof Monte Cristo«, ki ga bomo gledali

RADAR, KI BO OBARVAL

Kakor javljajo, so pred kratkim skonstruirali poseben tip radarja. Ta radar bo letala in ladje prijateljskih držav obarval z eno barvo, a sovražna letala in ladje z drugo barvo.

SOKOLI NA BRITANSKIH LETALIŠČIH

Na vseh britanskih letališčih, kjer so reaktivna letala, imajo skupine posebno naučenih sokolov. Te ptice, ki so včasih pomagale vitezom pri lovu na divjačino, danes uporabljajo na letališčih za lovjenje vran in drugih ptic, katerih so zelo nevarne, ker lahko priletijo v odprtine reaktivnega motorja in povzročijo kvar na motorju, zaradi česar letalo lahko strmoglavi.

ZARADI NAFTE JE POGINILO TISOČE PTIC IN RIB

Pred kratkim se je v Severnem ledenu morju potopila velika norveška ladja Nafta, ki jo je imela ladja natovorno, se je razlila in pokrila 2000 kvadratnih kilometrov morske površine, in se z vliko hitrostjo premikala proti severni britanski obali. Galebi in nekaj tisoč drugih ptic, ki so zaužile nafto, so se zastrupile in so jih potem našli na angleški obali. Ribiči pa so s svojimi mrežami ujeli tudi veliko že mrtvih rib.

NEPOTOPLJIV REŠILNI ČOLN

Nemški inženir iz Hamburga je skonstruiral rešilni čoln, kateremu tudi najhujša burja ni nevarna. V njem je prostora za 32 brodolomcev in ima radio oddajno postajo, generator za proizvajanje električnega toka in topote, rezervoar za vodo in apoteko za prvo pomoč. Življenje na tem rešilnem čolnu je tako ugodno, da brodolomci na njem prežive lahko tudi več tednov.

LOV ZA UKRADENIM ORIGINALOM »MARSELJEZE«

V Londonu je povzročila veliko razburjenje kraja originala »Marseljeze«, francoske narodne himne, ki je bil shranjen v britanskem muzeju. Lov za ukrazeno »Marseljezo« pa ni trajal dolgo, ker se je lopov sam javil policiji. To je bil Thomas Boleton, ki je original zamenjal z navadno kopijo. Vrednost originalne »Marseljeze« je bila ocenjena na 2800 dolarjev.

PILOT REŠIL LETALO IN POTNIKE

Velikanski meteor, ki je priletel nad Južno Florido je povzročil veliko paniko med letalcem, ki so bili v tem trenutku v zraku. Pilot velikega potniškega letala, ki je vrazil med Florido in Kubo, je izjavil, da je moral zmanjšati hitrost letala, da ne bi trčil z meteorjem, ki je bliskovito hitro svignil le 300 metrov od njega. Podobno se je zgodilo še nekaterim drugim pilotom.

Da je Kranj s športnimi napravami še vedno med zadnjimi mestci v Sloveniji, menda ni za nikogar novost. Kakšne sploh so možnosti Kranjčanov za športno udejstvovanje? Zelo majhne, če ne morda celo najmanje. Ta odgovor prav gotovo ni nič pretiran, če pa kdo misli, da ni tako res, se moti.

KAJ DANES SPLOH IMAJO?

V Kranju obstajata dve društvi: Triglav in Mladost. Razumno pa je dejstvo, da ne more niti eno niti drugo društvo nuditi svojim članom tistega, kar bi jim pravzaprav moral. Nogometisti so, lahko rečemo, brez igrišča. Bivše Korotanovo igrišče že dalj časa ni uporabljalo, saj nima niti najnajnješih sanitarnih naprav, poleg tega pa se lahko v najkrajšem času pripieti, da še tega ne bo več. Slašilnice — barake, ki so včasih bile, so že odschluzile in se sesule, — sicer pa tudi nikdar niso bile nikomur v ponos. Toda včasih so se nastopajoči imeli vsaj kje sleči, umiti in potem spet obleči. Kako pa je danes? Vse to mora biti pod vedrim nebom! Zato tudi niso redki primeri, da je že marsikateri mladih športnikov tudi težje obolelo. Na tak način in pri takih pogojih ustvariti med nogometisti množičnost, je prav gotovo težko. Tudi Mladost v Stražišču ni dosti na boljšem. Sicer ima trenutno boljše igrišče, vendar ne na najprimernejšem mestu in zato tudi ona nima najboljših perspektiv.

Košarkarji se še sami komaj gibljenju na majčkem omejenem prostoru, kaj šele, da bi tudi gledalci lahko prišli na svoj račun.

Ime Kranj pa so ne samo po naši domovini, temveč tudi izven naših meja ponesli marljivi kegljači. Če pogledamo pod kakšnimi pogoji oni dosegajo svoje uspehe, je skoraj neverjetno. V prostoru, katerega imajo, bodo verjetno sami sebe »zadušili«. Članov je toliko, da komaj trikrat na teden lahko vsak

vrže kroglo. Kako naj potem pridejo na vrsto tudi tisti, ki jim je kegljanje samo za razvedrilo? Igralci namiznega tenisa so verjetno najskromnejši, saj ti še od svojega obstoja pa do danes niso bili pod svojo streho. Plavalci imajo vsaj bazen, toda drugačje nič. Menda bo ničče misli, da je plavalcem potrebna samo voda. To še dolgo ne! O ostalih športnih panogah v Kranju pa prav zaračno pomanjkanja šport. Igrališče in ostalih priprav skoraj, ali pa sploh ne moremo govoriti. Tudi TVD »Partisan« ne more zadovoljiti številnega članstva. Ničamo prostorov! Zato je tudi množičnost pri telesni vzgoji skoraj neizvedljiva. Kako naj zdaj sploh pri teh pogojih posamezne sekcije pomnože svoje vrste, saj niti ti, ki se že danes bavijo in iščejo razvedrila preni ali drugi športni panogi, ne pridejo do svojih želja.

Špacet ★ Špacet ★ Špacet
Članstvo morajo pomnožiti

Radovaljčani!

PODRUŽNICA NAŠEGA LISTA V RADOVLJICI JE ODPRTA OD 15. FEBRUARJA NA LINHARTOVEM TRGU ST. 8, V LOKALU TOV. FRANCETA GRILCA. URADNE URE VSAK TOREK IN PETEK OD 15. DO 17. URE.

PODRUŽNICA SPREJEMA — NOVE NAROČNIKE, OGLASE, OBJAVE, REKLAME, ZAHVALE IN ČESTITKE. NOVE NAROČNIKE PA SPREJEMA TUDI TOV. FRANC GRILC VSAK DAN!

RAZPIS

V smislu določil 3. člena Uredbe o prodaji stanovanjskih hiš iz splošnega ljudskega premoženja (Uradni list FLRJ št. 17/101-53), Uredbe o dopolnitvi uredbe o prodaji stanovanjskih hiš iz splošnega ljudskega premoženja (Uradni list FLRJ št. 31/264-53) in Odloka o prodaji stanovanjskih hiš iz splošnega ljudskega premoženja na območju ljudskega odbora mestne občine Kranj (Uradni list LRS št. 2/86-55), razpisuje tajništvo za gospodarstvo in komunalne zadeve LOMO Kranj

javno dražbo

naslednjih hiš iz splošnega ljudskega premoženja:

1. hiša št. 105 v Čirčah, dvostanovanjska	— — — — —	ocenjena na 2.065.000.—
2. hiša št. 45 v Drulovki, dvostanovanjska	— — — — —	ocenjena na 1.144.000.—
3. hiša št. 324 v Stražišču, dvostanovanjska	— — — — —	ocenjena na 1.600.000.—
4. hiša št. 191 v Stražišču, dvostanovanjska	— — — — —	ocenjena na 200.000.—
5. hiša št. 163 v Stražišču, dvostanovanjska	— — — — —	ocenjena na 650.000.—
6. hiša št. 15 Kranj, Savski breg, dvostanovanjska	— — — — —	ocenjena na 639.000.—
7. hiša št. 12 Kranj, Stara cesta, dvostanovanjska	— — — — —	ocenjena na 1.760.000.—
8. hiša št. 47 v Struževem, dvostanovanjska	— — — — —	ocenjena na 895.000.—
9. hiša št. 39 Kranj, Tavčarjeva ul., v lasti SLP le 1/2, dvostanov., ocenjena 1/2 na 899.000.—	— — — — —	ocenjena na 899.000.—
10. hiša št. 17 Kranj, Partizanska c. (montažna), dvostanovanjska, ocenjena na 2.037.000.—	— — — — —	ocenjena na 2.037.000.—
11. hiša št. 3 Kranj, Partizanska c., dvostanovanjska	— — — — —	ocenjena na 435.000.—
12. hiša št. 16 Kranj, Cankarjeva ul., v lasti SLP le 1/2, dvostanov., ocenjena 1/2 na 1.166.000.—	— — — — —	ocenjena 1/2 na 1.166.000.—
13. hiša št. 73 na Klancu, enostanovanjska	— — — — —	ocenjena na 298.000.—

Javna dražba bo v sejni dvorani LOMO Kranj, Titov trg št. 1/II, vsakokrat ob 9. uri in sicer:

- za hiše navedene pod točko 1., 2., 3. in 4. v ponedeljek dne 21. marca 1955.
- za hiše navedene pod točko 5., 6., 7. in 8. v tork dne 22. marca 1955.
- za hiše navedene pod točko 9., 10., 11., 12. in 13. v sredo dne 23. marca 1955. pod naslednjimi pogoji:

1. Cenilna vrednost vsake hiše je istočasno izklicena cena in tudi najmanjši sprejemljivi ponudnik.

2. Varščina znaša 10% cenilne vrednosti vsake posamezne hiše, ki jo mora položiti ponudnik najpozneje eno uro pred pričetkom javne dražbe pri Upravi za dohodke LOMO Kranj, ki mu izda potrdilo. Ponudnik, ki se na javni dražbi ne izkaže s potrdilom o položeni varščini, ne more dražiti. Na javni dražbi draži lahko vsak zasebnik — državljan FLRJ, posamezne, družbene organizacije in posamezna društva.

3. Varščina, ki jo je položil ponudnik, čigar ponudba je bila sprejeta, se šteje v prvi obrok kupnine, vsem drugim ponudnikom se varščina vrne takoj po končani dražbi.

4. V osmih dneh po preteklu dražbenega roka mora položiti najvišji ponudnik pri Upravi za dohodke LOMO Kranj najmanj 20% kupnine, ostane pa v polletnih obrokih, ki so določeni v plačilnih pogojih pod točko 7. tega oglasa.

5. Udeležencem iz NOB v letih 1941, 1942 in 1943 in drugim osebam, naštetim v 6.a) venu Uredbe o dopolnitvi uredbe o prodaji stanovanjskih hiš iz splošnega ljudskega premoženja, lahko ljudski odbor podaljša rok 8 dni do termina, ko se mu odobri dolgoročni kredit za nakup hiše. Obročno odpaločilo je v tem primeru 15 let, če znaša kupnina do 500.000.— din in 20 let, če kupnina presega vsoto 500.000.— din.

6. Ljudski odbor bo sklenil s kupecem kupoprodajno pogodbo za nakup hiše in mu izdal odločbo o brezplačni dodelitvi zemljišča, na katerem stoji prodana hiša kupcu in njegovim pravnim naslednikom.

7. Plaćilni pogoji so naslednji:

Ob pravomočnosti kupne pogodbe plača kupčec takoj 20% kupnine, v katero je vračuana tudi položena kavčja. Za stavbe, katerih kupnina bo znašala nad 1.000.000.— din je doba odplačevanja 20 let, pri kupninah od 500.000.— din do 1 milijon din 15 let, za stavbe, katerih kupnina bo znašala izpod 500.000 din pa 10 let. Plaćilni obroki se plačujejo polletno.

Tajništvo za gospodarstvo in komunalne zadeve

LOMO Kranj

Radio Ljubljana

Poročila poslušajte vsak dan ob 6.05., 7., 19. in 20. uri. Odajo: »Zelite ste — poslušajte ob nedeljah ob 13.30 in vsak dečki ob 16.30. »Gospodinski nasveti« vsak dan ob 7.30 ur. »Kmetijski nasveti« in »Kmetijska univerza« vsak delavnik ob 12. uri. »Pregled tiska« pa vsak dan ob 6.30 uri.

Nedelja, 20. februarja: 8.00 O športu in športnikih: Kako so bri nas nekoč smučali. 9.00 O trošku predstava — James Krüss: Pevsko tekmovanje zajtev na Goljavi. 12.00 Pogovor z poslušalcem. 12.10 Slovenske narodne in partizanske pesmi. 13.30 Po naši lepi deželi — Zvezne Krščnik: Zimski večer na Polici. 16.30 »Veseli Koranti (vzutri običaji na vzhodnem Stajerskem). 18.00 Radijska igra Božo Milašič: Skoraj neverjeten dogodek.

Ponedeljek, 21. februarja: 11.15 Solska ura za višjo stopnjo — a) »Ne jokaj, mama! b) Kako je žagar Florjan vzljubil knjigo. 15.15 Igra kvartet Jure Robežnik. 15.30 Solska ura za nižjo stopnjo: Na dolgo pot agodovinske slike ob preseljevanju starih Slovanov. 16.10 Utrinki iz literature — France Magajna: Za objokane ljudi. 18.15 Igra trio Jože Kampič. 19.20 Zdravstveni nasveti. 20.00 Tedenski zunanje politični pregled.

Torek, 22. februarja: 11.15 Cicibanom — dober dan! 12.30 30 minut z Veselimi godci. 15.30 Tečaj angleškega jezika — 11. lekcija. 16.10 Utrinki iz literature — Pesni Ade Skerlove. 18.00 Jezikovni pogovori. 18.40 Igra tamburaški orkester. 20.00 Pisan sobotni večer.

Sobota, 26. februarja: 6.35 Pred mikrofonom so Štirje fantje in Vaški trio. 14.00 Iz Uradnih listov. 15.30 Tečaj esperantskega jezika — 21. lekcija. 16.10 Utrinki iz literature — Pesni Ade Skerlove. 18.00 Jezikovni pogovori. 18.40 Igra tamburaški orkester. 20.00 Pisan sobotni večer.

Iz arhivov Ljudske milice

Tradicionalno slovansko go bil. Za plačilo se je prihodne stoljubje je včasih tvegan jutro ogledal malo po hiši, ko je gospodar odsel s konji v gozd. V spalnici njegovih se stra so mu bili zlasti všeč nekateri kosi ženskega perila, a sta mu sestri hudobne naklepne preprečili. Možak je nato odšel dalje po dolini (morda je imel v planu večjo in dalj časa trajajočo »akcijo«). Ko se je gospodar vrnil, je pogrešil žepno uro v vrednosti 2500 dinarjev, nekaj gotovine, dokumente, žepni nož. V zminški gostilni, kjer ga je pri iskanju zatolil, mu je po daljšem prekanju in grožnjah ukradene predmete vrnil. Varnostni organi so ugotovili, da je možak, ki je zlorabil gospodljubje, Hafner Anton iz vasi Papirnica pri Skofji Loki.

Kino »Storžič«, Kranj: 18. februarja premiera ameriškega filma »Venecijanski tat«. V gl. 19. ob 18. in 20. uri »Starigrešnik«. 20. II. ob 10. uri »Zakaj se borimo I. in II. del. 20. 20. ur. 19. II. ob 16. uri »Zakaj se borimo I. in II. del — dokumentarni film iz II. svetovne vojne. 19. II. ob 18. in 20. uri »Venecijanski tat«. Ob 22. uri v 26. februarja italijanski film »Starigrešnik«, v gl. 19. II. ob 18. uri »Grenki riž«. — Predstave ob 20. uri »Venecijanski tat«. Kino Naklo: 20. februarja jugoslovanski film »Vesna«. 25. februarja premiera avstrijskega filma »Grenki riž«. — Predstave ob 20. ur. »Venecijanski tat«. — Podružnica našega lista na Ješenicah — PRESERNOVA C. 21. JE ODPRTA VSAK TOREK IN PETEK OD 8. DO 10. URE DOPOLDNE. — PODRUŽNICA SPREJEMA — NOVE NAROČNIKE, OGLASE, OBJAVE, REKLAME, ZAHVALE IN ČESTITKE.

Kino

Kino »Svoboda«, Stražišče: 25. februarja prve predstave. Kino »Svoboda«, Stražišče: 25. februarja premiera ameriškega filma »Venecijanski tat«. V gl. 19. ob 18. in 20. uri »Starigrešnik«. 20. II. ob 10. uri »Zakaj se borimo I. in II. del. 20. 20. ur. 19. II. ob 16. uri »Zakaj se borimo I. in II. del — dokumentarni film iz II. svetovne vojne. 19. II. ob 18. in 20. uri »Venecijanski tat«. Ob 22. uri v 26. februarja italijanski film »Grenki riž«. — Predstave ob 20. ur. »Venecijanski tat«. — Podružnica našega lista na Ješenicah — PRESERNOVA C. 21. JE ODPRTA VSAK TOREK IN PETEK OD 8. DO 10. URE DOPOLDNE. — PODRUŽNICA SPREJEMA — NOVE NAROČNIKE, OGLASE, OBJAVE, REKLAME, ZAHVALE IN ČESTITKE.

Kino Naklo: 20. februarja ju-

furniranih del sprijemne Južnej Wendlung st., mizarstvo Kranj.

Tajništvo za zdravstvo in so-

cialno politiko LOMO Kranj

išče rejnike za otroke v starosti od 1 do 14 let proti primer-

ni oskrbni. Informacije dobite v sobi št. 15 na Mestni ob-

cini Kranj.

Avtokleparja in avtoelektri-

čarja sprejme takoj v službo »Avtopromet«, Kranj.

Kupim majhen zadnji sedež (socius) za motorno kolo. Naslov v upravi lista.

Prodam ročni vozilček. Naslov v upravi lista.

4 nova okna, enojna za dvojno zasteklitev, 120x120, poceni prodam. Macarol, Kranj, Savski breg 3.

Kupimo dobro ohranjena pli-

halna — visoko uglasena. Godba »Svoboda«, Kranj.

Zazidljivo parcele ob križišču na novo pokopališče v Kranju. Prodam. — Bitenc - Huje 1.

OBJAVA

RAZPIS SEJMA ZA PLEMENSKO ŽIVINO

Ker je veliko zanimanje za nakup plemenske živine gorenj-

skie pincgavskie pasme, prirejajo kmetijske zadruge Gorje in Boh-

Bistrica izredni sejem

dne 26. t. m. ob 8. uri v Sp.

Gorjeh in istega dne

ob 15. uri v Boh. Bistrici.

Za oba sejma velja sejmski

red GZZ, zahteva pa se za pro-

dajo plemenske živine tudi pi-

smenna garancija prodajalca.

Istočasno navajamo termin

za živinske sejme v radovlj-

skem predelu:

Spomladi:

12. 3. 1955 v Lesčah,

1. 4. 1955 na Bledu,

25. 4. 1955 v Lesčah,

4. 5. 1955 v Boh. Bistrici.

Jesen:

25. 9. 1955 v Podkorenju,

29. 9. 1955 v Lesčah,

18. 10. 1955 v Boh. Bistrici,

21. 10. 1955 v Lesčah,

11. 11. 1955 na Bledu.

O D R E D B O

O OBVEZNEM CEPLJENJU PSOV PROTI STEKLINI

1. člen

Na območju ljudskega odbora mestne občine Kranj se

mora izvesti zaščitno cepljenje psov proti steklini.

2. člen

Miha je skušal ugovarjati:
„Pravijo, da tudi carju ne prime.“
Ali Grega je vztrajal pri svojem:
„Pri nama pa bo prijela! Rekel sem:
bodi riba — in riba bo!“
„Amen!“ je odvrnil Miha.
Tako naslednjega dne je v počitniškem domu nastal pravi, pravcati preplah.

Vsi (pri tem so upoštevane tudi že omenjene tri pižame) so na lastne oči videli, kako sta se Grega in Miha vračala z lova, nesčetna vrvi pet krepkih ostrijev.

Se večji direndaj je nastal naslednje jutro: naša dva prijatelja sta prinesla mastnega karpa.

„Začel se je pravi lov! Prijemljejo kot za stavo!“ je objavil Grega stremecemu poslušalstvu.

„Ribe se kar ponujajo“, je skromno dopolnil Miha.

Se istega dne je h Gregi prišel nam že znani državljan srednje rejenosti v zeleni pižami:

„Oprostite mi... Veste, prej sem se tudi jaz malo pošalil iz vašega traka... Ali smem jutri z vami?“

„Seveda smete“, je odvrnil Grega. „Toda, riba ne mara velike družbe. Ribnik je velik — dovolj je prostora za vse. Izberite si prostorček...“

„Pri brezici karp dolgo prijemlje,“ je nasvetoval Miha.

Naslednjega dne zjutraj sta Grega in Miha že zdaj sedela s trnki ob ribniku. Videla sta, kako sta na nasprotni strani k brezi prikorakali s čvrstim korakom dve pižami: zelena in karirasta. Sedli sta na breg, pripravili trnke in začeli spoštljivo, s pobožno zbranostjo loviti.

Miha je dvignil iz vode cel šop ostrijev, privezanih na vrvice in ga od daleč pokazal pižamama.

„Danes izvrstno grabijo!“ je zaklical. „Posebno ostriž je zelo prizadeven.“ Po zajtrku sta obe pižami tožili:

„Nama ni niti ena zgrabilo. Očividno Grega in Miha poznata kako skrivnost. Ali ste videli, koliko sta nalovila?“

„Nobenih skrivnosti ni tu!“ je odsekala ugovasta pižama s precej obilno vsebino.

LITERARNI CHIBUS

HUMOR v SVETU

„Jutri bom šel jaz z vama, pa bosta videla, koliko bomo nalovili!“

Naslednje jutro je res našlo vse tri junake ob ribniku. V vlogi sočustvočega tolažnika se jim je pridružil še neki starek, ki mu je sladila življenje prekrasna pedagra, putika ali protin, kakor temu pravijo, in ki je dneve in dneve prepeval po svoje prikrojeni „šlager sezone“.

„Prva stvar, prva stvar je juha z grahom; nu, a deklice? A deklice potem...“

Kar se mu je zdelo jako lepo in duhovito.

Vsi so videli, da je Grega na drugi

strani ribnika potegnil iz vode na enem izmed svojih trnkov najmanj tri kilograma težkega, mastnega krapa. Res je, če bi gledali zelo od blizu, bi videli, da... No, nočem razkrivati tujih skrivnosti. Tako ali drugače — ta karp je končnovjavno povzročil v sicer mirnem počitniškem domu pravo revolucijo: Grega in Miha sta čez noč postala heroja. Skoraj vsi gostje so se nemudoma oborožili s trnki, vrvicami in črvi.

Kmalu je hodilo k ribniku že okoli 25 ribičev, ali nikomur razen Gregi in Mihi ni prijimalo. To je strasti še podžalo.

„Ne, tudi mi bomo konec koncev ujeti,“ je šumela ugovasta pižama. „Le drugačnih črov nam je treba...“

Vse na svetu se konča. Dopust je Grebu in Mihi potekel in odpravila sta se. Pri slovesu je dal Miha ribičem tale nasvet:

„Glavno je, bratci, da ne gledate okoli sebe. In vlecete odsekano. V tem je skrivnost uspeha.“

Prešel je dan, pa še eden. Tedaj je nekdo od gostov postal pozoren na Paško, dvanajstletnega sina kuvarice, ki je začel paradiратi v novih elegantnih hlačah.

„Od kod pa imaš to?“ so ga vprašali. In Paška je skromno odvrnil: „To sta mi podarila stric Greba in stric M'ha, ker sem vsako jutro tekel k ribiču Kuzmi in jima kupil sveže riba...“

— Konec —

M. Twaig

Bibliografija velikodružnosti

Od zgodnje mladosti pa do sedaj, nisem mogel opustiti branja določenih zgodb izpod peresa slavnega pesnika in pisatelja basni, ki so mi dale dober nauk za življenje in mi nudile tudi užitek. Vedno sem jih imel pri roki. Ce so me obhajale zlobne misli na ljudi, sem vzel zgodbe v roke in pregnale so strašne občutke. In če sem se sam sebi zdel egoističen, nizkoten ali nesramen, sem jih spet vzel v roke in povedale so mi, kaj moram storiti, da dobim spet spoštovanje do samega sebe. Večkrat sem želel, da bi se te ljubke zgodbice v svojem višku ne končale srečno, temveč, da bi se simpatična usoda različnih dobrotnikov in dobrotnic še nadalje zapletala. Ta želja se mi je tako močno zapičila v možgane, da sem jo sklenil izpolniti in napisati dodatke, t. j., nadaljevanje teh zgodobic sam. Tu vam bom, dragi bralci, dal nekaj izidov, pri čemer bom vsebino vseake posamezne zgodbe napisal dobesedno in dodal zaključke, kakor sem si jih izmisli.

HVALEZNKI PES

Nekoč je nek dobroščen zdravnik našel psa-kodra, ki si je poškodoval taco. Nesel ga je domov in ga po „operaciji“ — ko mu jo je uravnal in obvezal — spet spustil na svobodo, ne da bi še kaj mislil nanj. Kakšno pa je bilo njegovo presenečenje, ko je nekaj dni pozneje, zelo zgodaj zjutraj, odpril vrata in opazil kodra, ki je potprežljivo čakajoč sedel na pragu, v družbi nekega drugega psa brez gospodarja, ki si je tudi pri neki nesreči poško-

doval taco. Dobrosrčni zdravnik je rešil tudi tega psa bolečin in mislil pri tem na neskončno ljubezen in milost boga, ki mu je po skromnem malem psu pokazal, da... itd., itd., itd.

DODATEK

Naslednje jutro je našel dobrski zdravnik pred svojimi vrati obo psa, ki sta si jala od hvaležnosti, v družbi dveh drugih psov „invalidov“. Oba je hitro pozdravil

in vsi širje psi so veselo cvilec odsakljali. Zdravnik pa je bil še bolj presenečen kot prej. Minil je dan, prišlo je jutro. Pred vrati so sedeli širje okrevanci v družbi štirih drugih, potrebnih zdravnikev pomoći. Tudi ta dan je minil in prišlo je novo jutro in — pred vrati na stopnicah je sedelo šestnajst psov, med njimi osem takih, ki so imeli polomljene tace.

Ljudje so se jim morali izogibati v velikem loku. Opoldne so bili vsi „zloni tac“ uravnani, — toda v prsih dobroščnega zdravnika se je začela borba med čudom božjim in brezbožnostjo. Zopet je drugo jutro vzhajalo sonce in obsijalo dvainštirideset psov, šestnajst s polomljениmi tacci, ki so zasedli vse stopnice in pol ceste, ostali prostor pa je zavzela množica gledalcev. Cvilenje bolnih psov, veselo tulejne ozdravljenih, skupno s pripombami gledalcev, se je strnilo v mogočen vršč. Ves promet je bil ustavljen. Dobrosrčni zdravnik je najel dva asistenta in do nastanka teme so končali delo. Še prej pa je zdravnik objavil svoj izstop iz Cerkve, da bi se lahko svobodno izrazil, kakor je za tak primer potreben.

Končno ima vsaka reč svoj konec. Ko je spet nastajalo jutro in je dobroščeni zdravnik videl pred seboj nepregledno množico tulečih psov, je zavpil: „Zgodbe v knjigah so me varale. Govore vedno samo o dobroti in se potem končajo. Hitro, dajte mi puško Stvar že predolg trajala!“

S puško v roki je stopil iz hiše in stopil na rep prav onemu psu, katerega je prvega ozdravil, nakar mu je slednji pokazal svojo hvaležnost s tem, da ga je vgriznil v nogo. Ubogega zdravnika je dogodek spravil v tako navdušenje, da tega njegovi možgani niso prenesli in je znored. Ko se je dobiti zdravnik po štirih tednih boril s smrtno, je zbral točeče prijatelje okoli sebe in dejal:

(Nadaljevanje prihodnjic)

A. Arbeles:

Vnik iz noči

Rad bi bil vplil pa sem se le oddahnil, da so se končno vendarle odmaknile od mene tiste temne, grozeče oči, ki so bile zadnje trenutke negibno uprte v moje skrivališče, kot da bi me bile tam videle. Ze je ležala glava na kladi, zamah z mečem in v mesečino je brizgnil curek krvi. Toda ni padel na

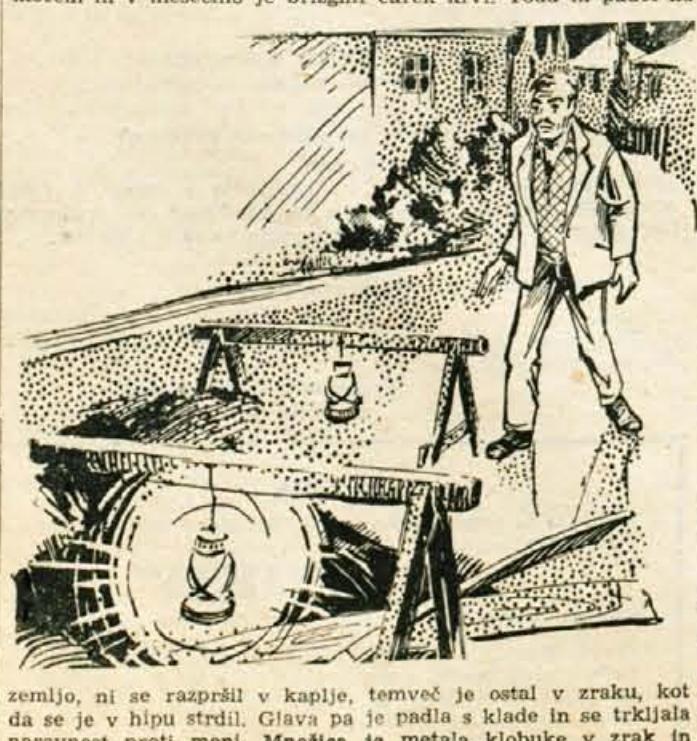
8 besnela v strahotni radosti. Spoznal sem to jasno iz njihovih zakonca A., se odigravajo take katastrofe brez hrupa. S tem je potrdil domnevo policijskega komisarja, ki je odredil, da je treba najti moža umorjenke.

Inženirja G. A. so našli popoldne na klopi v mestnem parku gologlavega, s klobukom in palico poleg sebe v hipu, ko si je zvijal cigaret. Brez ugovora je sledil stražnikovemu pozivu in pripomnil, da je že sam nameraval iti na policijo in pojasnil dogodek. Smehljače v dobre volje je stopil v sobo k policijskemu komisarju in ga poprosil dovoljenja, da mu sme povedati, zakaj je ženski prerezal vrat. Prepaden je komisar strmel vanj:

»Gospod, vi priznate, da ste umorili svojo ženo?«

A. pa se je samo smehljal:

»Svojo ženo? — Ne!«

Ničesar ni več, kar bi bilo še vredno omeniti, razen to, da so drugo jutro našli v grobniči truplo sestre Agate v strahotnem stanju. Bilo je od udarcev in sunkov popolnoma značajeno, vse udje polomljeni, glava pa popolnoma ločena od trupa. Sumili so, da se je dogodil primer seksualne blaznosti, vrisile so se natancanje preiskave in tudi jaz sem bil zasišan. Toda vse preiskovanja oblasti so bila zamaš, kajti jaz sem pač pazil, da ne bi izdal tega, kar sem videl ponoči.

Dne 17. julija 19... zjutraj je vse mesto razburil strašen zločin. Služkinja inženirja in stavbenika G. A. je zjutraj zamaš trkala na vrata spalnice svojih gospodarjev. Ko je okoli desetih dopoldne še enkrat klicala in tresla vrata je zapazila, da sploh niso zasklenjena. Stopila je v spalnico.

Mlada žena je ležala v svoji postelji sredi mlake krvi, o gospodu pa ni bilo nobenega sledu. Kričanje je dekle zbežalo iz sobe in med krčevitim jokom končno le povedalo, kaj je v sobi videla. Mlad Student iz tretjega nadstropja, ki je bil še najbolj razsojen med razburjenimi in prestrašenimi sostanovalci, je takoj posiljal reševalce in policijo. Prišla je komisija in ugotovila, da se je zgodil zločin. Mlada žena je bila mrtva že več ur; glava je bila z gladkim rezom, izvršenim s strahotno silo, popolnoma ločena od trupa. Sicer pa je bilo vse stanovanje popolnoma v redu, le ena slika v spalnici je bila sneta s stene ter razbita na drobne kose. Okvir je bil popolnoma razdroben, platen pa razcefrano v cunje. Nobenega znamenja ni bilo, da bi bil morilec vdrl v stanovanje od zunaj. Dekle je povedalo, da sta zakonca odšla spati kot običajno. Ko so jo vprašali, če ni v zadnjem času zapazila med možem in ženo kakih prepirov, je trenutek pomislila, nato pa povedala, da ni opazila nič drugega kot neko naraščajočo molčenost pri obeh in pa pri ženi nerazumljiv nervozni trepet.

Kljub tej izpovedi ni preostalo nič drugega kot homnevna. A. pa je doslej neznanih razlogov umoril njen mož, ki je nato pobegnil. Opazovanja sostanovalcev in hiši so se ujemala z izpovedjo dekleta, toda iz vseh teh podatkov se vendar ni dalo sklepati na kak resen razkol, ki bi utegnil biti povod tako strašnemu dejanju. sodni zdravnik pa je dejal, da pomanjkanje vidnih znamern o kakem sporu človeka ne da bo s svojo izjavo vse potrdil.

Potem pa je pojasnjeval zadevo na tako čuden in neračumljiv način, da nista mogla ne policijski komisar ne preiskovalni sodnik, ki so mu zadevo izročili še tisti večer, prav nič razumeti. Razumeala sta le to, namreč priznanje inženirja G. A., da je odrezal glavo ženski s turškim handžarjem iz svoje zbirke orožja, trdil pa je, da ta ženska ni bila njegova žena. Ko je inženir spoznal, da ga nikakor ne razumejo, se je pričel sklicevati na svojega znanca arhivarja doktorja Sallierija, ki

(Dalje prihodnjic)